

Bilag 5: Inklusion kort fortalt

Specialreformens fokus er udvikling af og investering i inkluderende indsatser på almen- og specialområdet

Inklusion skal sikre, at alle børn har adgang til miljøer, hvor de sammen med jævnaldrende opnår læring og udvikling. Børn og unge med særlige behov skal ikke bare tåles og rummes. De skal reelt inkluderes i sociale fællesskaber.

Ethvert barn skal være et ligestillet medlem af fællesskabet:

Børn med særlige behov skal forblive ligestillede medlemmer af fællesskabet, samtidig med at deres særlige behov imødekommes.

Ressourcer omroteres fra enkeltindivid til gruppen:

Øget inklusion betyder, at ressourcer tildeles til fællesskabet for at øge dets mulighed for at imødekomme det enkelte barns særlige behov. Dette gælder også de ressourcestærke børn. Dette vil indebære en ændring af den forvaltningsmæssige praksis, hvor et barns vanskeligheder skal dokumenteres indgående, før der udløses ressourcer til social- eller specialpædagogiske tiltag. Det vil på sigt betyde, at færre børn bliver udpeget og klassificeres med en egentlig diagnose.

Tilbud skal fokusere på forebyggelse frem for behandling

Specialreformen skal målrette indsatsen mod tidlig indsats og forebyggelse frem for behandling. Det betyder et øget fokus på børn i gråzoneområdet.

Gråzonebørns problemer er ofte af en sådan karakter, at ekstra støtte og opmærksomhed i en periode kan forhindre, at vanskelighederne fører til vedvarende udelukkelse – og at børnene mere permanent føjes til gruppen af de mest udsatte børn og unge.

Her kunne der være tale om børn med en negativ social arv, som grundet problemstillinger i hjemmet. Som for eksempel forældres misbrug af alkohol, stoffer, m.m. ikke har fået den basale omsorg og støtte i deres udvikling.

Der skal øget fokus på mellemformer:

Reformen skal sikre en mere fleksibel tilbudsstruktur med fokus på mellemformer af specialtilbud.

Mellemformer er en mellemting mellem en specialinstitution/skole og integration af enkelte eller grupper af børn ved hjælp af støttetimer som eksempelvis gruppeordninger, familieorienterede tilbud, inklusion af flere børn i samme enhed (klasse/stue).

Mellemformerne skabes i et tværfagligt samarbejde mellem de professionelle fra normal- og specialområdet, forældrene og barnet. Det er afgørende, at familiernes ressourcer inddrages, og at de professionelle og forældrene i fællesskab formulerer mål for barnets udvikling.

Børn kan profitere af at være sammen med børn med særlige behov:

I de institutioner i København som i dag udbyder inkluderende metoder har forældre til de børn, der ikke er visiterede, selv valgt institutionen.

Forældrene fremhæver, at der er ro, et forudsigeligt miljø og personalet bruger meget tid på det kommunikative, herunder bl.a. konfliktløsning.

Ligeledes finder forældrene det positivt, at deres børn lærer at være sammen med børn der er anderledes end dem selv og dermed udvikler empati og social forståelse.

Er der grænser for inklusion:

Inklusionen skal være ud fra det enkelte barns eller unges behov. Således er der børn og unge der ikke vil trives på almenområdet uden forudgående foranstaltninger. Disse børn og unge kan eksempelvis være

- Meget angstprægede autister, eventuelt med en psykiatrisk overbygning.
- Svært udad reagerende børn og unge med autisme og mental retardering – eventuelt også med et fysisk handicap.
- Børn med en ADHD-diagnose hvor familien af forskellige årsager har svært ved at samarbejde. Disse børn kan på sigt inkluderes, hvis familien og barnet får den rette opbakning.

Når det gælder disse børn og unge skal der arbejdes med inklusion på specialskolerne. Inklusionen vil i disse sammenhænge være, at de sværest handicappede får noget samvær med de mindre handicappede, med udgangspunkt i alle de berørte børn og unges trivsel.

”Key points” når der tales om inklusion blandt de professionelle i København

1. De professionelle har ansvaret for fællesskabet

Det betyder at de professionelle har ansvaret for at alle medlemmer af fællesskabet trives og oplever sig selv som værdige deltagere. Derfor skal der skabes åbne og differentierede læringsrum, hvor pædagogikken bevæger sig, for at imødekomme børns integritet og forskellighed.

2. Alle børn skal anerkendes og værdsættes

Det betyder at alle børn og unge skal opleve at de bliver anerkendt og værdsat. Derfor skal der fokuseres på at alle børn og unge har kompetencer, som blot skal udvikles i et fremadrettet perspektiv.

3. Inklusion er en gevinst for alle

Det betyder at inklusion er en gevinst for de ressourcestærke børn og unge, som profiterer af den tilførsel af ressourcer som inklusionen medfører, og som udvikler vigtige kompetencer som empati, tolerance og forståelse for mangfoldighed.

4. Fokus er på kompetencer og potentialer

Det betyder at inklusion betegner et opgør med kompensatorisk pædagogik, hvor der ledes efter fejl og mangler hos den enkelte og hvor de pædagogiske indsatser rettes mod korrektion eller behandling med henblik på at normalisere. Pædagogikken skal afspejle fokus på barnets ressourcer og potentialer.